

**Opinia Prezesa
Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji
nr 42/2015 z dnia 12 marca 2015 r.**

o projekcie programu „Profilaktyczna opieka medyczna nad dziećmi i młodzieżą w środowisku nauczania i wychowania” miasta Józefów

Po zapoznaniu się z opinią Rady Przejrzystości negatywnie opiniuję projekt programu polityki zdrowotnej „Profilaktyczna opieka medyczna nad dziećmi i młodzieżą w środowisku nauczania i wychowania” miasta Józefów.

Uzasadnienie

Zgodnie z artykułem 67 Ustawy z dnia 07.09.1991 o systemie oświaty do realizacji zadań statutowych, szkoła publiczna powinna zapewnić uczniom możliwość korzystania z gabinetu profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej. Program w swoim założeniu ma na celu dofinansowanie działalności pielęgniarki szkolnej, sporadycznie lekarza POZ.

Brakuje w programie kluczowych informacji jakie świadczenia mają być finansowane w jego ramach, a jakie są zawarte w kontrakcie zawartym z NFZ.

Nie zaplanowano akcji informacyjnej, nie określono celów szczegółowych programu. Brak informacji dotyczących organizacji programu - planowanych interwencji, działań organizacyjnych, kryteriów i sposobu kwalifikacji uczestników do programu, zasad udzielenia świadczeń w ramach programu, sposobu zakończenia udziału w programie, bezpieczeństwa planowanych interwencji. W związku ze zbyt ogólnym opisem interwencji nie jest możliwa ocena projektu zgodnie z metodologią HTA.

Również sam problem zdrowotny ujęty jest w sposób bardzo ogólnikowy, wymagana byłaby większa precyzja.

Program nie zakłada monitorowania ani ewaluacji programu.

Zawiera budżet całkowity w wysokości 85 000 zł, z wyliczeń przedstawionych przez analityków wynika, iż jest on zaniżony, powinien wynosić 285 120 zł. Brak kosztów jednostkowych.

Przedmiot opinii

Przedmiotem opinii jest program zdrowotny Miasta Józefów dotyczący dofinansowania pracy pielęgniarki szkolnej, oraz lekarza POZ. Celem głównym programu jest zwiększenie dostępności do profilaktycznej opieki zdrowotnej dla uczniów józefowskich szkół. Program jest skierowany do 1980 uczniów uczęszczających do szkół na terenie Miasta. Program ma być realizowany w 2015 roku, przez okres 8 miesięcy. Nie przedstawiono szczegółowego kosztorysu. Podano koszt realizacji programu w 2015 roku wynoszący 85 000 zł.

Ocena projektu programu polityki zdrowotnej miasta Józefów

Uwaga ogólna: Zgodnie z obowiązującym brzmieniem Ustawy projekt programu powinien nosić nazwę „Program polityki zdrowotnej dot. szczepień profilaktycznych przeciwko zakażeniom pneumokokowym wśród dzieci zamieszkałych na terenie Gminy Szczytniki na lata 2015-2016”. Ponadto projekt został skonstruowany w sposób chaotyczny i nieprecyzyjny. Sugeruje się uporządkowanie treści w nim zawartych i uwzględnienie schematu programu polityki zdrowotnej zaproponowanego przez AOTMiT.

Znaczenie problemu zdrowotnego

Przedmiotowy projekt programu zdrowotnego z zakresu medycyny szkolnej ma na celu zwiększenie dostępności do profilaktycznej opieki zdrowotnej dla uczniów józefowskich szkół. Program dotyczy sfinansowania świadczeń gwarantowanych pielęgniarki szkolnej i w znacznie mniejszym stopniu lekarza POZ na terenie szkoły. W związku z powyższym problem zdrowotny ujęty jest w sposób bardzo ogólnikowy, oraz nie został sprecyzowany. Świadczenie z zakresu medycyny szkolnej finansowane są z puli świadczeń POZ. Wykaz świadczeń gwarantowanych pielęgniarki lub higienistki szkolnej udzielanych w środowisku nauczania i wychowania oraz warunki ich realizacji określa załącznik nr. 4 Rozporządzenia do w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej. Na terenie Józefowa kontrakt z NFZ3 na świadczenia pielęgniarki szkolnej, oraz świadczenia pielęgniarki szkolnej udzielane w ramach grupowej profilaktyki fluorkowej podpisane mają dwie placówki: Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej W Chotczy, oraz Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Przychodnia Miejska w Józefowie

Populacja docelowa

Program jest adresowany do uczniów szkół podstawowych oraz gimnazjum na terenie Miasta Józefów. Autorzy planują objąć działaniami łącznie 1980 osób.

Nie zaplanowano akcji informacyjnej na temat programu, jednak oczywistym jest, że jego umiejscowienie (szkoła) pozytywnie wpłynie na zgłaszalność.

Interwencja

Program dotyczy dofinansowania świadczeń gwarantowanych z zakresu medycyny szkolnej. W projekcie brakuje szczegółowego opisu planowanych interwencji. Wnioskodawca uzasadnia to w sposób następujący: „kontrakt z NFZ umożliwia świadczenie pomocy zdrowotnej w szkołach jedynie w ciągu 3 dni w tygodniu. Program został opracowany w celu uzupełnienia pracy pielęgniarek szkolnych, oraz lekarza POZ (wzywanego sporadycznie, jedynie w nagłych przypadkach) na pozostałe 2 dni.” W związku ze zbyt ogólnym opisem

interwencji nie jest możliwa ocena projektu zgodnie z metodologią HTA. Świadczenia pielęgniarki szkolnej i lekarza POZ zakładają szereg działań z zakresu promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej, profilaktyki chorób zakaźnych, świadczeń lekarskich obejmujących wykonywanie bilansów zdrowia, świadczeń diagnostycznych, orzecznictwa lekarskiego, sprawowania w warunkach szkolnych opieki lekarskiej w stosunku do uczniów z problemami zdrowotnymi, konsultacji dla uczniów z dodatnimi wynikami badań przesiewowych, świadczeń pielęgnacyjno-leczniczych. Z treści programu wynika, że głównym założeniem i zamierzeniem programu jest dofinansowanie pracy pielęgniarki szkolnej, lekarza POZ, która ma być dostępna dla uczniów w godzinach otwarcia szkoły. W związku z powyższym nie jest to typowy program zdrowotny zakładający konkretną interwencję w konkretnej populacji.

Większość opisanych przez autorów projektu działań jest właściwie opisem świadczeń gwarantowanych pielęgniarki, higienistki szkolnej lub lekarza udzielanych w środowisku nauczania i wychowania zawartych w załącznikach 1 i 4 do Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29 sierpnia 2009 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej.

Dodatkowo Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 sierpnia 2009 r. w sprawie organizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą, określa sposób prowadzenia profilaktyki szkolnej. Należy też wspomnieć, że zgodnie z art. 67 Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty do realizacji zadań statutowych szkoła publiczna powinna zapewnić uczniom możliwość korzystania z gabinetu profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej. W przypadku braku takiego gabinetu opiekę nad uczniem sprawuje lekarz POZ.

Wydaje się zatem, że świadczenia zawarte w programie zdrowotnym dublują świadczenia gwarantowane z puli POZ finansowane przez NFZ.

Działania planowane w zakresie promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej zostały przedstawione bardzo ogólnie. Nie podano kto miałby prowadzić edukację zdrowotną, jaka byłaby jej dokładna tematyka, w jakiej formie odbywałyby się zajęcia oraz jak długo oraz jak często by się odbywały.

Wnioskodawca dołączył także dane z realizacji poprzedniej edycji programu. Zgodnie ze sprawozdaniem z pracy gabinetu pielęgniarki medycyny szkolnej za rok 2014 w placówkach oświatowych, znajdujących się na terenie Miasta Józefowa, wykonano:

- 712 bilansów,
- 266 szczepień przeciwko odrze, śwince, różyczce w roczniku 2005.
- 2 221 badań przesiewowych,
- udzielono 6 318 świadczeń doraźnych,
- 102 zabiegi na zlecenie lekarskie,
- 3 453 fluoryzacje

Wydaje się, że są to bardzo cenne informacje. Jednak wnioskodawca powinien szczegółowo wykazać jakie świadczenia zostały zrealizowane w ramach kontraktu z NFZ, a jakie i w jakiej ilości w ramach środków finansowych Miasta Józefowa. Wtedy możliwa byłaby ocena faktycznego zapotrzebowania na wspomniane usługi pielęgniarki szkolnej.

Warunki realizacji

Projekt zawiera budżet w wysokości 85 000 złotych. Z informacji zawartych w projekcie wynika, że miesięczny koszt programu to 6 x 1980 uczniów, co daje kwotę 11 880 zł. Program prowadzony ma być przez 8 miesięcy, więc na całą jego realizację potrzeba by było ok. 95 040 zł. Ponadto ma być realizowany w 3 szkołach, więc wymagałby zatrudnienia 3 pielęgniarek co spowodowałoby wzrost kosztów do 285 120 zł. Program ma być dofinansowaniem działalności pielęgniarki szkolnej, oraz w znacznie mniejszym (sporadyczne przypadki) lekarza POZ. Wnioskodawca nie zawarł jednak informacji co i w jakim dokładnie zakresie ma być dofinansowane. Do tak przygotowanego kosztorysu nie można się odnieść w sposób merytoryczny. Budżet powinien zawierać szczegółowe informacje co i w jakim zakresie ma być sfinansowane ze środków Miasta Józefów, a co zawiera się w kontrakcie zawartym z NFZ. .

Wnioski z oceny technologii medycznej przeprowadzonej przez Agencję

Problem zdrowotny

Problem zdrowotny dotyczy sprawowania profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami, której celem jest wspieranie rozwoju i edukacji dzieci i młodzieży w wieku szkolnym oraz współdziałanie na rzecz ochrony i promocji zdrowia uczniów. Profilaktyczna opieka zdrowotna sprawowana nad uczniami stanowi część profilaktycznej opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą w Polsce, wchodzącą w skład podstawowej opieki zdrowotnej.

Profilaktyczna opieka zdrowotna nad uczniami realizowana jest w oparciu o przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.) oraz następujących aktów wykonawczych:

- a) Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 28 sierpnia 2009 r. w sprawie organizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą (Dz. U. Nr 139, poz. 1133),
- b) Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29 sierpnia 2009 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej (Dz. U. Nr 139, poz. 1139, z późn. zm.),
- c) Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 30 sierpnia 2009 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia stomatologicznego (Dz. U. Nr 140, poz. 1144, z późn. zm.).

Alternatywne świadczenia

Nie dotyczy.

Biorąc pod uwagę powyższe argumenty, opiniuję, jak na wstępie.

Tryb wydania opinii

Opinię wydano na podstawie art. 31s ust. 6 pkt 3 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 z późn. zm.), z uwzględnieniem raportu: AOTMiT-OT-441-22/2015, „Profilaktyczna opieka medyczna nad dziećmi i młodzieżą w środowisku nauczania i wychowania” realizowany przez: Miasto Józefów, Warszawa, luty 2015.